

Katedra biológie a všeobecnej ekológie

Fakulta ekológie a environmentalistiky

Technická univerzita vo Zvolene

T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen, tel.: + 421 45 5206591

Oponentský posudok k habilitačnému konaniu Ing. Michala Wiezika, PhD.

Zhodnotenie habilitačnej práce

Predložená habilitačná práca je v zmysle § 1 ods. 3 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor súborom publikovaných vedeckých prác doplnených komentárom. Tematicky je zameraná na diverzitu a ekológiu mravcov v podmienkach trvalých trávnych porastov Slovenska.

Celkový rozsah práce je 304 strán. Práca pozostáva z dvoch základných častí, a to zo sprievodného textu k súboru publikovaných prác, vrátane zoznamu použitej literatúry (v rozsahu 38 strán) a zo súboru reprodukcí 17 publikovaných prác (v rozsahu 268 strán). Úvodná časť práce je vhodne členená do 5 základných kapitol, z ktorých je druhá a tretia členená ešte do podkapitol. Text práce je stručný a vecný, napriek tomu však písaný pútavým štýlom.

Autorovým zámerom bolo zhrnúť vo svojej habilitačnej práci reprodukcie vlastných vedeckých a odborných prác zásadnejšieho významu, ktoré prinášajú zaujímavé a významné poznatky o druhovom bohatstve mravcov Slovenska a vplyve vybraných faktorov prostredia na spoločenstvá mravcov v rámci výškových, vlhkostných, manažmentových a sukcesných gradientov. Výber témy bol aktuálny a vychádzal z potreby rozšíriť doterajšie poznatky o distribúcii a ekológii našich mravcov, ako aj zo súčasných trendov v hodnotení prostredia, ktoré sú zamerané na využitie bioindikačného potenciálu organizmov citlivých na stav a zmeny prostredia, ku ktorým tieto organizmy nesporne patria.

Keďže publikácie prezentované v druhej časti habilitačnej práce prešli recenzným konaním, nebudem sa k ich obsahu osobitne vyjadrovať. Dovolím si však vysloviť niekoľko poznámok k prvej časti predloženej práce:

1. Obr. 3 na str. 20 nedemonštruje dostatočne výstižne tvrdenie uvedené v poslednom odseku na str. 19, na konci ktorého je odkaz na tento obrázok.
2. Pri obr. 3 na str. 20 chýbajú vysvetlivky skratiek „CC“ a „OP“.
3. Pri prvom uvedení vedeckého názvu druhu v práci bolo potrebné uviesť aj autora a rok jeho opisu (pozri str. 20, 22, 25, 26).
4. Prvá veta v 2. odseku na str. 25 je štylisticky zle formulovaná, a preto nezrozumiteľná.

K habilitačnej práci mám nasledovné otázky:

1. Prosím autora, aby vysvetlil termín „komplexné spoločenstvá mravcov“ v kontexte poslednej vety v druhom odseku na str. 19.

2. Mala podľa vášho názoru nižšia druhová bohatosť spoločenstiev mravcov, ktorú ste zistili v podmienkach manažovaných mezofilných TTP, v porovnaní s TTP s výpadkom obhospodarovania, negatívny vplyv na plnenie ich funkcií v ekologických procesoch?
3. Ako hodnotíte súčasný stav poznatkov o nárokoch našich druhov mravcov na prostredie.
4. Aké sú podľa vás perspektívy ďalšieho výskumu mravcov?

Na záver konštatujem, že posudzovaná habilitačná práca podľa môjho názoru spĺňa všetky požiadavky kladené na prácu takéhoto charakteru. Prezentované poznatky, ktoré boli získané vlastným výskumom habilitanta, resp. jeho spoluprácou s inými autormi, sú na vysokej odbornej úrovni a sú prínosom pre ďalší rozvoj pedobiologického výskumu. Práca môže byť podnetom pre ďalšie štúdie zamerané na odhaľovanie skrytých stránok života mravcov.

Zhodnotenie pedagogickej činnosti

Profesionálna dráha uchádzača je od začiatku spätá s Fakultou ekológie a environmentalistiky, na ktorej sa v roku 2005, po jej úspešnom absolvovaní vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelania, aj zamestnal. Najprv pôsobil na Katedre aplikovanej ekológie ako vedecko-výskumný pracovník a od roku 2010 až doteraz pôsobí na tej istej katedre ako odborný asistent.

V roku 2007 sa zapojil do pedagogickej činnosti. Odvtedy sa podieľal na výučbe 8 predmetov a gestoroval 3 predmety. V súčasnosti sa podieľa na výučbe 4 predmetov, z ktorých 1 aj gestoruje. Doteraz bol vedúcim 7 bakalárskych a 8 diplomových prác a školiteľom špecialistom 1 dizertačnej práce. Za zmienku stojí skutočnosť, že 1 jeho bývalá bakalárka pokračuje na FEE v doktorandskom štúdiu.

O pozornosti, ktorú habilitant venuje skvalitňovaniu výučby svedčí skutočnosť, že zaviedol nový predmet „Manažment chránených území“, ktorý sa stal predmetom štátnej záverečnej skúšky v 2. stupni vysokoškolského štúdia v študijnom programe „Ekológia a ochrana biodiverzity“. Svoj odborný rozhľad využil pri písaní vysokoškolskej učebnice „Krajinnookologický výskum“, ako jej spoluautor.

Ing. Wiezika hodnotím ako skúseného a zaniieteného pedagóga, ktorý vo vyučovacom procese naplno využíva nielen svoje odborné kvality, ale aj rétorické schopnosti. Vďaka svojmu entuziazmu dokáže okolo seba zhromaždiť skupinu študentov a „nakaziť“ ich záujmom o predmet svojho výskumu.

Podľa podkladov o jeho pedagogickej činnosti, ktoré mi boli poskytnuté konštatujem, že spĺňa všetky stanovené kritéria.

Zhodnotenie vedecko-výskumnej činnosti

Odborný rast Ing. Michala Wiezika, PhD. som mal možnosť sledovať už od jeho študentských čias, keďže bol mojim diplomantom. Už vtedy sa prejavoval ako veľmi nadaný študent s úprimným záujmom nielen o tému riešenú v rámci svojej diplomovej práce, ale aj o širšiu oblasť ekologického poznania. Osobitne v ňom zarezovala problematika ochrany prírody, ktorej sa aktívne venuje dodnes a angažuje sa v rôznych aktivitách zameraných na záchranu vzácných biotopov Slovenska. Patrí k nim aj prezentácia 11 vyžiadanych odborných prednášok na rôznych fórach, ktoré sa tematicky týkali rôznych aspektov ochrany prírody.

Aj keď spočiatku boli jeho vedecké aktivity zamerané predovšetkým na výskum chrobákov, ktoré študoval aj v rámci riešenia svojej diplomovej práce, neskôr ho zaujali tiež mravce a postupne sa vyprofiloval na erudovaného a v domácich i zahraničných odborných kruhoch rešpektovaného odborníka na obe tieto živočíšne skupiny. Dokumentuje to aj jeho plodná spolupráca s mnohými odborníkmi u nás aj v zahraničí (napr. z Českej republiky, Poľska, Maďarska, Rakúska a Nemecka) a členstvo v 1 domácej a 1 medzinárodnej vedeckej spoločnosti.

Charakteristickou črtou výskumného zamerania uchádzača je problematika hodnotenia vplyvov prostredia na štruktúru a diverzitu spoločenstiev mravcov, ako aj možnosti ich využitia pre hodnotenie kvality prostredia, za účelom aplikácie získaných poznatkov v ochrane ohrozených a cenných biotopov. Takéto zameranie malo aj 6 grantových projektov, na ktorých sa od roku 2003 podieľal. Výsledky jeho vedeckej práce vždy smerovali k praktickým aplikáciám, o čom svedčí aj hodnotiacia správa, ktorú vypracoval pre potreby ochrany prírody. Možno oprávnené predpokladať, že dnes už ako uznávaný odborník bude aj naďalej prizývaný do výskumných tímov a čoskoro sa dočkáme aj jeho vlastných projektov.

Niekoľkoročná usilovná a systematická vedecko-výskumná práca uchádzača vyústila do publikovania 23 pôvodných vedeckých prác, vrátane 3 v karentových časopisoch, 3 monografií a niekoľkých ďalších odborných prác, na ktoré zaznamenal doposiaľ takmer 80 citácií, z ktorých 17 bolo uvedených v SCI časopisoch. K jeho najvýznamnejším prácam patrí monografia „Spoločenstvá mravcov pod vplyvom vybraných stresových a disturbančných faktorov v podmienkach trvalých trávnych porastov podhorských oblastí Slovenska,“ zahraničná odborná publikácia „Annotated checklist of the Aculeata (Hymenoptera) of the Czech Republic and Slovakia,“ na ktorú zaznamenal doposiaľ najviac citačných ohlasov a pôvodná vedecká práca publikovaná v zahraničnom karentovom časopise „Biodiversity and Conservation.“

Jeho ďalšie aktivity súvisia so zastávaním rôznych postov v časopise „Acta facultatis Ecologiae“ a s členstvom v redakčnej rade už spomenutého karentového časopisu „Biodiversity and Conservation.“

Na základe poskytnutých podkladov o vedecko-výskumnej činnosti habilitanta, ako aj na základe osobných skúsenosti ho hodnotím, ako cieľavedomého, pracovitého a vysoko erudovaného odborníka, a to nie len na živočíchy, ktorých výskumu sa venuje, ale tiež na ekológiu v širokom diapazóne jej záujmu. Konštatujem, že spĺňa, ba vysoko prekračuje stanovené kritéria týkajúce vedecko-výskumnej činnosti uchádzača o habilitačné konanie.

Celkové zhodnotenie

Habilitačný spis Ing. Michala Wiezika, PhD. pôsobí konzistentným dojmom a presvedčivo dokumentuje autorove schopnosti dlhodobej a koncepcnej pedagogickej aj vedecko-výskumnej práce. Taktiež jeho habilitačná práca svojou vysokou vedeckou úrovňou a prínosom pre ďalší rozvoj disciplíny svedčí o jeho vysokých odborných kvalitách.

Na základe vyššie uvedených skutočností konštatujem, že uchádzač spĺňa všetky kritériá, a viaceré aj prekračuje, pre habilitačné konanie v súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ako aj v súlade s uznesením VR TU vo Zvolene z 5. 12. 2006 a jeho neskorších doplnkov. Z tohto dôvodu navrhujem habilitačnej komisii prijať k obhajobe

jeho habilitačnú prácu a v prípade jej úspešného obhájenia odporučiť predsedovi Vedeckej rady FEE TU vo Zvolene udeliť Ing. Michalovi Wiezikovi, PhD. vedecko-akademický titul „docent“ v študijnom odbore 4.3.4 Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií.

Zvolen 1. február 2014

prof. Ing. Slavomír Stašiov, PhD.